

Bruxelles, 14. lipnja 2026.
(OR. en)

10489/26

Međuinstitucijski predmet:
2025/0555 (COD)

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSOM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Predmet: Uredba o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF), uključujući posebni program za istraživanje i inovacije u području obrane
– *djelomičan opći pristup*

I. UVOD

1. Komisija je 16. srpnja 2025. Europskom parlamentu i Vijeću dostavila Prijedlog uredbe o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost (ECF)¹.
2. Taj je prijedlog dio paketa višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2028. – 2034. Cilj je Nacrta uredbe konsolidirati 14 pojedinačnih instrumenata financiranja u sklopu trenutnog VFO-a u jedinstveni okvir za ulaganja kako bi se ojačala europska konkurentnost u strateškim tehnologijama i sektorima.
3. Predložena indikativna omotnica za ECF iznosi 234,3 milijarde EUR u tekućim cijenama. Cilj je ECF-a, koji djeluje u skladu s jedinstvenim pravilnikom i nudi jedinstvenu platformu za pristup podnositeljima prijedloga za financiranje, pojednostavniti i ubrzati financiranje sredstvima EU-a te potaknuti privatna i javna ulaganja. Strukturiran je oko četiri sastavnice politika koje odražavaju strateške prioritete za izgradnju konkurentnosti i otpornosti EU-a: 1. čista tranzicija i industrijska dekarbonizacija; 2. zdravstvo, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo; 3. digitalno vodstvo; i 4. kritične sirovine, obrambena industrija, svemir i industrija civilne sigurnosti.
4. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje o zakonodavnom prijedlogu 9. prosinca 2025.²
5. Europski odbor regija donio je mišljenje o zakonodavnom prijedlogu 23. ožujka 2026.³
6. Europski revizorski sud donio je mišljenje o zakonodavnom prijedlogu 15. siječnja 2026.⁴

1 11770/1/25 REV 1.

2 16636/25.

3 7660/26.

4 5397/26.

II. NAPREDAK POSTIGNUT U VIJEĆU

7. Odbor stalnih predstavnika odlučio je osnovati podskupinu za Europski fond za konkurentnost (ECF) u okviru Ad hoc radne skupine za VFO. Podskupina je započela s radom u rujnu 2025.
8. Tijekom danskog predsjedanja organiziran je 21 sastanak podskupine za ECF kako bi se razmotrio Komisijin prijedlog, procjena učinka i nekoliko kompromisnih tekstova predsjedništva. Dansko predsjedništvo organiziralo je zasebne rasprave o horizontalnom dijelu (poglavlja I., II., III. i VIII.) i sastavnicama politika (poglavlja od IV. do VII.). O člancima i uvodnim izjavama u zagradaama nije se raspravljalo u podskupini za ECF, nego su vraćeni *Ad hoc* radnoj skupini za VFO. Dansko predsjedništvo predstavilo je tri kompromisna teksta predsjedništva o horizontalnom dijelu i prvi kompromisni tekst predsjedništva o sastavnicama politika i uvodnim izjavama.
9. Dansko predsjedništvo zatražilo je mišljenje Odbora za sigurnost Vijeća o dijelovima teksta koji se odnose na informacijsku sigurnost, odnosno o članku 13. (Primjena pravila o klasificiranim podacima i osjetljivim podacima), članku 51. stavcima 9. i 10. (Dopunska pravila o prihvatljivosti za bespovratna sredstva), članku 55. (Dodatna primjenjiva pravila o klasificiranim podacima), članku 69. (Uvjeti prihvatljivosti i sudjelovanja u svrhu očuvanja sigurnosti, cjelovitosti i otpornosti operativnih svemirskih sustava Unije), članku 77. stavku 2. točki (d) (Načela upravljanja) i članku 78. (Dopunska pravila o zaštiti klasificiranih podataka). Odbor za sigurnost Vijeća dao je mišljenje⁵ 30. travnja 2026., koje je uzeto u obzir u najnovijem kompromisnom tekstu predsjedništva.

⁵ 8734/26.

10. Ciparsko je predsjedništvo na temelju naknadnih rasprava po člancima i tematskih rasprava na 19 daljnjih sastanaka podskupine za ECF pripremilo još četiri kompromisna teksta predsjedništva i u tri navrata zatražilo političke smjernice od Corepera. Coreper je dao političke smjernice, posebno u pogledu načina na koji bi se mogla postići ravnoteža između osiguravanja projekata visoke kvalitete i velikog učinka te uzimanja u obzir različitih okolnosti diljem EU-a. Coreper je savjetovao i o tome kako bi se predložena Uredba o ECF-u mogla dopuniti odredbama o budućem neometanom međudjelovanju u provedbi ove Uredbe i predstojećeg okvirnog programa za istraživanje Obzor Europa, posebno kako bi se osiguralo da države članice aktivno sudjeluju u utvrđivanju i određivanju zajedničkih prioriteta na strateškoj razini, uzimajući pritom na odgovarajući način u obzir prioriteta područja istraživanja i inovacija.
11. Nakon rasprave Corepera održane 29. svibnja 2026. i 10. lipnja 2026. predsjedništvo je objavilo dva dodatna revidirana kompromisna prijedloga⁶ s ciljem njihova odobrenja na sastanku Corepera 14. lipnja 2026. i naknadnog donošenja djelomičnog općeg pristupa na sastanku Vijeća za opće poslove 16. lipnja 2026.
12. Budući da je predložena uredba dio paketa prijedloga povezanih s VFO-om, sve odredbe u prvotnom Komisijinom prijedlogu koje utječu na proračun ili odgovaraju elementima koji su dio horizontalnih pregovora o VFO-u izostavljene su iz djelomičnog općeg pristupa dok se ne postigne napredak u vezi s VFO-om. Te se odredbe u tekstu navode u uglatim zagradama.

⁶ 9914/26 i 10443/26.

Osim toga, predsjedništvo je na temelju članka 21. uvelo postotak jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU” Instrumenta ECF InvestEU koji će se dodijeliti Grupi EIB-a i minimalni postotak doprinosa iz okvirnih iznosa za četiri sastavnice politike koji će se isporučiti putem Instrumenta ECF InvestEU. Budući da ta dva dodatka ovise o horizontalnim pregovorima o VFO-u, dodane su uglate zgrade oko relevantnih postotaka, koji su stoga također isključeni iz djelomičnog općeg pristupa u očekivanju daljnjeg napretka u pogledu VFO-a.

13. Odredbe koje se odnose na pridruživanje trećih zemalja sastavnicama politike koje se odnose na obranu i svemir u uvodnoj izjavi 36.a, članku 50. i članku 65. stavku 5., za koje je potrebna daljnja rasprava, nisu obuhvaćene ovim djelomičnim općim pristupom i stoga se nalaze u oblim zgradama.

III. TRENUTAČNO STANJE RASPRAVA U EUROPSKOM PARLAMENTU

14. Europski parlament uputio je predmet Odboru za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE), koji je suizvjestiteljima imenovao Christiana Ehlera (EPP, DE) i Dana Nicu (S&D, RO). Nacrt izvješća izvjestiteljâ objavljen je 20. travnja 2026. i predstavljen na sjednici Odbora ITRE 6. svibnja 2026., čime je formalno pokrenuta faza sadržajnog nadzora i podnošenja amandmana u okviru Odbora. Predviđa se da će 10. rujna 2026. Odbor ITRE usvojiti završno izvješće, a očekuje se da će se na plenarnoj sjednici 19. i 20. listopada 2026. glasovati o pregovaračkom mandatu Europskog parlamenta.

IV. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNOG TEKSTA PREDSJEDNIŠTVA

15. Glavni elementi kompromisnog teksta mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) Predloženi model **upravljanja** pokazuje očito jačanje i strukturiranje sudjelovanja Vijeća i država članica u svim fazama ciklusa provedbe. Za sve postupke odbora dodan je postupak ispitivanja. Nadalje, predlaže se da Opći odbor ECF-a ima dodatnu ulogu izvan postupka odbora, pri čemu bi savjetovao Komisiju o relevantnim temama i općem strateškom smjeru ECF-a. Mnoge su odredbe prilagođene kako bi tekst bio jasniji u smislu delegiranja ovlasti Komisiji, uz istodobno zadržavanje potrebne fleksibilnosti ECF-a.

Na **strateškoj razini** države članice imale bi središnju ulogu u određivanju prioriteta pružanjem informacija u ranoj fazi o općem strateškom smjeru ECF-a, uzimajući u obzir sve relevantne elemente, među ostalim dugoročne trendove konkurentnosti i područja u kojima postoje tržišni nedostaci, o kojima Komisija mora voditi računa u izradi višegodišnjeg strateškog dokumenta ECF-a.

Istodobno su dodatno razrađeni opći ciljevi ECF-a te je dodan okvir za utvrđivanje općih **kriterija za dodjelu** u programima rada, ovisno o obliku potpore EU-a, koja je usko povezana s općim ciljevima.

- (b) Revidiranim tekstom pojašnjavaju se **komplementarnost i sinergija** ECF-a i drugih fondova i programa EU-a te njihova koordinacija. To se osobito odnosi na suradničke istraživačke i inovacijske aktivnosti i druge relevantne teme s obzirom na blisku povezanost s predstojećim okvirnim programom za istraživanje **Obzor Europa**, među ostalim kada je riječ o kriterijima prihvatljivosti, pravilima za pridruživanje, odborima za evaluaciju, partnerstvima i poveznici s Europskim vijećem za inovacije.

Kako bi se osiguralo da se na odgovarajući način uzme u obzir perspektiva zajednice Obzora Europa o utvrđivanju prioriteta za suradničke istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru programâ rada ECF-a, predloženom strukturom predviđaju se **zajednički sastanci** Općeg odbora ECF-a u njegovoj strateškoj savjetodavnoj ulozi s Odborom za Obzor Europa u skladu s člankom 17.b u njegovoj savjetodavnoj ulozi za točke dnevnog reda koje se odnose na suradnička istraživanja i inovacije, među ostalim na dio njihovih višegodišnjih strateških dokumenata koji se odnosi na prioritete u području suradničkih istraživanja i inovacija, o kojima Komisija mora voditi računa u provedbi suradničkih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti.

- (c) Izmjenama koje se odnose na predloženi novi **Instrument ECF InvestEU** nastoje se bolje uskladiti ključne značajke s pravilima postojećeg programa InvestEU, a da se zadrži cilj ECF-a da se posebno financiraju projekti s većim rizikom. Grupi EIB-a kao partneru u provedbi dodijeljena je snažnija uloga te su pojašnjene i odredbe o potpori *scale-up* poduzećima. Dodan je članak kojim se omogućuje kombiniranje portfelja.
- (d) Druge izmjene predsjedništva uključuju stavljanje većeg naglaska na **mala i srednja poduzeća** (MSP-ove) putem dodatnih elemenata za potporu MSP-ovima, posebno u programima rada i namjenskim pozivima na podnošenje prijedloga, kao i poticaje za privlačenje i mobilizaciju privatnog kapitala.

Sa sličnom namjerom proširene su i odredbe o **savjetovanju o projektima u okviru ECF-a i potpori poslovanju**, čime je poboljšana veza između stručnog znanja postojećeg savjetodavnog centra InvestEU i buduće Mreže „EU za poduzeća”, a istodobno je stavljen veći naglasak na uspostavu sinergija s postojećim nacionalnim strukturama i pružanje mogućnosti za partnerstvo, među ostalim za nacionalne kontaktne točke.

- (e) Najvažnije izmjene koje se odnose na sastavnicu politike o **obrambenoj industriji** uključuju novu odredbu čiji je cilj osigurati veće vlasništvo i kontrolu država članica u pogledu odluka o dodjeli u okviru tog odjeljka („dvostruki postupak odbora”). Nadalje, uvedeno je nekoliko važnih promjena kako bi se osigurali kontinuitet i dosljednost s postojećom pravnom stečevinom u području obrambene industrije, posebno s Programom za europsku obrambenu industriju (EDIP).

Pojašnjeno je i da je razvoj sustava za skladištenje goriva i pratećih sustava obuhvaćen područjem primjene ECF-a.

- (f) U okviru sastavnice politike koja se odnosi na **svemir** uvedene su velike izmjene u vezi s novom **potkomponentom Usluga promatranja Zemlje za državne potrebe (EOGS)**, za koju se u tekstu pojašnjava postupni pristup, kao prvo, objedinjavanju i dijeljenju resursa, kao drugo, provedbi analize nedostataka i, kao treće, na temelju toga, donošenju odluke Vijeća o razvoju satelitske konstelacije. Tekst obuhvaća i nove odredbe o sudjelovanju u EOGS-u i ključnoj ulozi Satelitskog centra Europske unije u pružanju podataka i usluga.

Daljnje izmjene uključuju pojašnjenja o uslugama, aktivnostima i zahtjevima za razne komponente ili potkomponente, o utvrđivanju očekivanih razina provedbe operativnih usluga koje se pružaju tim komponentama i o ulozi Europske svemirske agencije.

V. ZAKLJUČAK

16. Vijeće (opći poslovi) poziva se da na sastanku 16. lipnja 2026. donese djelomičan opći pristup o tekstu navedenom u dokumentima 10491/26 + COR 1.